

AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL - LITUANO - ECHO

Nepartinis Lietuviu Laikraštis
Semanario Litvano Independente
Konstantas Uckus
LEDEJAS
Iškiras Numeris \$300
S. Paulo, R. da Moóca,
1721
Telefonas 3-2056

Nepartinis Lietuviu Laikraštis
Semanario Litvano Independente
José Leite de Salles
Redactor-Chefe
S. Paulo, Rua da
Moóca, 1721
Telefonas 3-2056

Kl. Ano - metal

Brazilija - São Paulo 1940 m. Spalių - Outubro 5 d. 2523862

Nr. 40 (550)

Tarp Reicho ir S. Sąjungos karas neišvengiamas

Sovietai koncentruoja jėgas Lenkijos ir Ukrainos dalyse. - Japonai tarsis su rusais. - Ispanija karan gal neis. - Kas tokie pabėgo iš Lietuvos. - Lietuva gali tecti vokieciams

VISUOTINIS SUALES UZTE-
MIMAS.

Pereitam antradieni, spalių 1 d. Brazilijoje buvo visuotinis saulės užtėmimas. São Pauloje bet gi saulė ne visai buvo užtėmusi, o tik dalinai. Sjaurės estaduose saulė užtėmusi buvo visai. Užtėmimas prasidėjo 7 valanda ryte ir baigėsi 10 valanda. Saulės užtėmimo stebėtojų S. Amerikos buvo atvykę mokslininkai.

„MEIO DIA“ SUSPENDUO-
TAS 5 DIENOMS.

Rio de Janeiro mieste leidžia mas didelis dienraštis, kuris išeina kelių laidų diena, vadinamas „Meio Dia“. Saugumo or ganai ši dienraštį suspendavo penkioms dienoms už neteisinių žinių skleidimą ir žmonių kiršinimą. Minėtas laikraštis de da žinias apie karą visuomet palankias vokiečiams. Pagal ta laikraštį Anglija jau turėjo būti seniai nukariauta.

PREZIDENTO KELIONE I
SIAURE.

Brazilijos Respublikos Pre-
zidentas Getulio Vargas ren-
giasi vizituoti S. Brazilijos es-
tadus.

ANGLIJAI TRUKS LAKUNNU

Iš Berlyno pranešama, kad
jei tik dar ilgesni laika karas
prasites, tai anglams pritruks
lakūnų. Jau esa dabar anglų
oro laivynė tarnauja australie-
čiams.

IS-BERLYNO ISGABEANMI
VAIKAI.

Vokietijos sostinė Berlynas
bombarduojamas taip pat be
jokio perstoimo kaip ir Londo-
nas. Vokiečių vyriausybė nu-
tarė iškraustyti visus vaikus
iš Berlyno.

RIBENTROPO KELIONE I
MASKVA.

Pasklyde buvo gandų kad
Vokietijos užsienių reikalų mi-
nisteris rengiasi skristi į Mas-
kva ir tartis svarbiais reika-
lais. Tačiau šios žinios buvo
atsauktos. Spėjama, kad Rib-
entropas vis dėl to Maskvoje lan-
kėsi slapta.

SUGRIUVO KINO TEATRAS

Spalių 1 d. Montevideu mies-
te, Urugvajuje, sugriuvo kino
teatras, kada jameėjo seansas
ir buvo apie 150 žmonių. Zuvo
8 ir sužeista 14 žmonių.

- BERLYNAS. Spalių 1 d.

nakti Berlynas buvo bombar-
duojamas išsias 5 valandas.
Tai didžiausias Berlyno bom-
bardavimas.
CILEJE ZEME DREBEJO.

Spalių 1 d. Pietinės Ameri-
kos pietinė dalis jautė stiprų
žemės drebėjimą. Žemės drebė-
jimas stipriausiai buvo jautia-
mas Čilės respublikoje.

MEKSIKOJ BUVO RENGIA-
MAS SUKILIMAS.

Meksikos prezidentu išink-
tas generolas Camacho. Greitu
laiku jisai perims vyriausią va-
džią iš Cardeano. Gen. Alma-
zena, kuris tap kandidatu
vo i prezidentus, bet negavo
tik balsų, kad galėtų tapti pro-
zidentu, tai šiomis dienomis no-
rėjo jėga atsistoti i prezidento
kėde ir rengė sukilimą. Bet
sukilėliai nusiopinti

RUMUNIJA VOKIECIU VALS
TYBE.

Išvyjus Rumunijos karalį
Rumunija darosi visiškai vo-
kiečių valstybė. Miestų burmis-
trai paskiriami vokiečiai, vy-
riausieji karo instruktoriai pas-
kiriami vokiečiai, visa Rumunija
politika - vokiečių politika.
Šiokiū būdu Hitleriui nereikės
ir karo, kad galutinai pavergti
ir prijungti Rumunija prie Vo-
kietijos. O po to jau gal vokie-
čiai slinks i Ukrainą.

UKRAINA SPECIALI KARO
BAZE.

Sovietų Sąjungos krašto ap-
saugos komisaro Timočenko pa-
rėdymu, Ukraina, ypač Kievo

sritis pavesta specialia Sovje-
tų Sąjungos karo baze.
NACIU VEIKIMAS EKVADO
RE.

Pietinės Amerikos valstybė
je Ekvadore nacių veikimas la-
bai išipėtės. Tačiau kariuome-
nė ir vyriausieji karo vadai pa-
reiskė, kad jie šiam veitimui
nepitaria ir yra priešingi ben-
drai totalitariniam režimui.

VOKIECIU KAREIVIAI SU
KLUMPEMIS.

Reuteris skelbia, kad Vo-
kietijoje labai stinga odos ir
vokiečių kareiviai daugumoje
dėvi klumpes.

PAKEITIMAI ANGLU VYRI
RIAUSYBEJ.

Kalbama, kad gali ivykti pa-
sikeitimų anglų vyriausybėje.
I vyriausybė, Cembra no vie-
lon esa iešias Loyd George.

POPIEZIUS NUSIMINES KAD
PASAULIS KOMUNISTEJA.

Popiežius Pijus XII labai
nusiminė, kad pasaulis e ar-
čiau eina prie bedievybės ir
komunistinė banga apima vis
didesnius plotus. Labai apg i-
lėšauja, kad toks aktyvūs kra-
šas kaip Lietuva virto komu-
nistinis.

PASIRASYTAS TRIJU VALS
TYBIU PAKTAS.

Tarp Vokietijos, Italijos ir
Japonijos pasirašytas paktas,
kurio šios trys valstybės pa-
sižada veikti iš vieno dabarti-
niame Europos chaose. Sis pak-

tas labiausiai ličia Amerikos
J. V., o taip pat ir Sovietų Sa-
jungą.

- PANAMA. Naujoju Pa-
nama valstybės prezidentu iš-
rinktas Arnulfo Arias, kuris j-
jau priėmė priesaika.

JAPONAI TARSIS SU RU-
SIJA.

Pranešama, kad greitai įai-
bus pradės derybos tarp Ja-
ponijos ir Sovietų Rusijos pa-
sirašyti nepuošimo sutarį. Spė-
liojama, kad ir Sovietai nori
maitraukti i trijų valstybių blo-
ką. Tačiau, kaip tikrumoje yra,
sunku pasakyti.

ISPANIJA DAR SIA SAVAI
TE NUSISPRES.

Ispanijos premjeras Suner-
dar negrįžo, jisai lankosi Ber-
lyne ir Romoje ir tariasi su
minėtomis vyriausybėmis. Lai-
kraščiai iš Romos praneša, kad
Ispanija dar šia savaitė nusis-
pres ar stoti karan, ar laiky-
tis neutraliai. Bet greit, aisia-
kad Ispanija išsis i karą. Jei
tik Ispanija išsis i karą, gali-
mas dalykas, kad ir Amerikos
J. V. paskelbs karą Anglijos
priesams.

ISAKYTA APLESTI BRAZI-
LIJA.

Siomis dienomis paskelbtas
svetimsaių sarašas, kuriem i a-
kyta per 15 dienų apleisti Bra-
zilija. Mat, jie vieni nesilegali
zavo, kaip to buvo reikalauja
ma, o kitų išsibaigė vizos. Kur
dabar jie važiuos, kad karas
siaučia ne tik Europoje, bet

beveik visame pasaulyje, i s-
kyrus tik Amerikas.

RUMUNIJOJE ARESTUOJA-
MI VISI RUMUNU VEIKEJAI.

Rumunijoje arestuojami vis-
tymūs rumunų veikėjai ir bu-
ve politikai. Jie arestuojami
Hitlerio įsakymu. Mat, žinoma,
kad budami laisvi, nesurengytų
samokso ir nenusikrąytų Hit-
lerio globos.

5000 UZMUSTU IR 8000 SU-
ZAISTU.

Per rugsėjo mėn. Londone
žinūta 5000 žmonių ir sužaišta
8000. Palygin i nėra toks didelis
skaičius, bet kad užmestieji
ir sužaištieji daugumoje civi-
liai gyventojai, tai labai bai-
sus dalykas. Nemažiau angliai
pakiojo ir Berlyne žmonių.

VOKIEČIAI PRARADO 222
LĒKTUVUS.

Pereita savaitė vokiečiai ne-
toko 222 savo lėktuvų. Jie bu-
vo numušti bombarduojant Lon-
doną. Anglija tuo pačiu metu
neteko 69 lėktuvus. Daugiau
lėktuvų sunaikinama, negu
pagaminama.

LENKIJOS VADAI ITALIJOS
SALOJE.

Buvusios Lenkijos vadai ir
žymūs tautos „didvyriai“ mar-
šalas Rydz Smigly, pulk. Be-
kas ir kt. gyvena internuoti Ita-
lijos Kipro saloje.

BUVE PREZIDENTAI KRIMĖ

Laikraščiai rašo, kad buvusi-
ji Latvijos ir Estijos preziden-
tai internuoti krimo kurortuose
Jaltaje. Tuo tarpu Lietuvos bu-
ves prezidentas Smetona inter-
nuotas Vokietijoje.

BUENOS AIRES. Fran šama
kad Argentinos sostinėje, Bu-
nos Aires ribose dabar jau m.
yra 40.513 bedarbių.

-BERLYNAS. Spalių 4 d.
Brenese susitiko Hitleris su Mu-
Bssolinju svarbiam pasi arimui.

-BERLYNAS. Iš čia pran-
ešama, kad Ispanija karan ne-
stos.

LAISKAI REDAKCIJOJE.

Maria Sepelauškas, F. Tumo-
nis, P. Urvinis, N. Dorėanov,
M. Sejnienė, C. Tejcikis, A. Ra-
moška, J. Paškevičius, A. Va-
liunas, A. Baronas, K. Musnė-
kas, J. Girnius, B. Norkuvienė,
A. Marma, M. Genevičius, J.
Grudienė, J. Bačūnas.

Dr. M. Fucs

Su didele praktika didžiausioje N. w Yorko ligoninėse, Asistentas Profesoriu Silbert
ir Peterson New Yorko ligoninė ir Prof. Rubens Monn Sluasi ligoninėse.

Specialybe: Operacijos, Moterų ligos, Šlapimo kanalu, insktu ir šlapimo pūslės
uždegimai, Endoscopia. Venu išsiplėtimas, Homoroidai ir hydrocoles gydoma be
operacijos ir skausmo Trumpos ir ultra violetines bangos.

CONSULTORIJA:

Rua José Paulino No. 485. Priima ligonius: nuo 4 iki

7 su puse vakare

Telefonai 5-6885 ir 5-6307

Dia de festa nacional

A missão brasileira que foi aos Estados Unidos para negociar a construção, entre nós de uma grande usina de ferro e aço acaba de ver coroado de êxito os seus esforços, o que constitui notícia realmente muito agradável.

Depois de alguns dias de conversação amistosa, chegou-se à conclusão que seriam necessários 45 milhões de dólares para o estabelecimento da Usina, que se erguerá em Volta Redonda, no Estado do Rio. Dessa quantia, 20 milhões serão fornecidos pelo Banco Norte-Americano de Exportação e Importação. Os restantes 25 milhões serão cobertos pela economia nacional — governo, bancos, instituições particulares.

Na administração da Usina se incluirão „administradores e engenheiros com experiência na manufatura de aço nos Estados Unidos até ser assegurado o funcionamento da Usina de modo satisfatório para o Banco de Exportação e Importação e prestamistas brasileiros“.

De alguns anos a esta parte, e a primeira vez que capitais estrangeiros se invertem diretamente, numa grande obra de utilidade publica em nosso país. Retomamos assim uma linha de colaboração, a que o Brasil deve muito do seu progresso, pois a verdade é que, sem o capital estrangeiro, não teríamos podido alcançar o desenvolvimento atual construir nossas estradas, aparelhar nossos portos, reconstruir nossas cidades, etc.

Sempre fomos decididamente favoráveis à colaboração do capital estrangeiro e já mais vimos preterir os perigos que um exaltado jacobinismo lhe descobria ou que nele divisava a má fé de agitadores políticos. Já aqui mesmo frisamos que o comportamento do dinheiro, que nos procura, depende mais de nós mesmos que de qual quer outro fator. Por isso, invariavelmente nos batemos para assegurar ao capital estrangeiro, entre nós, não favores desmarcados, mas garantias eficazes e remuneração adequada e justa.

O empréstimo americano de agora exprime mais uma prova de confiança no sucesso do

empreendimento a que nos vamos abalarçar: fundar a grande siderurgia nacional.

Dentro de três anos, si hou ver decidida energia nos trabalhos, a Usina de Volta Redonda estará funcionando. Estará funcionando não só com o auxílio do capital estrangeiro e com o da tecnica estrangeira, sinão também com a presença do capital nacional numa proporção de mais de 50 por cento.

Achamos muito feliz essa formula. Não se podia deixar de interessar a economia brasileira na empresa. Por todos os motivos, a começar pelo que se trata de industria fundamental, indispensavel à propria segurança da Patria. A participação da economia brasileira está assim justificada mesmo que se tratasse de sacrificio. Porém, longe de ser sacrificio, trata-se de negocio alfamento compensador, de negocio de lucros certos e seguros.

A campanha pela grande siderurgia no Brasil foi uma longa campanha, cheia de peripeccias, de indecisões, não raro de temores infundados, que lhe comprometeram o êxito, adiando-o.

Chegamos, neste momento, a um ponto em que todos os preliminares da ação já foram vencidos. Agora, vamos nos atirar a ela, pois é profunda não só nas classes dirigentes como na massa de povo a convecção de que, sem industria pesada, nosso desenvolvimento marcará passo e não atingiremos já mais ao nível de uma grande potencia.

Esta é a verdade. Precisamos de ferro e aço produzidos em quantidade suficiente, dentro de nossa casa, para aparelhar nossas industrias, nossos transportes, nossa lavoura, nossas forças armadas. Tudo mais no instante que corre deve ficar subordinado a isso, si tal for preciso.

E preparemo-nos para esse dia de festa nacional, que será o dia em que os altos fornos de Volta Redonda começarem a produzir a base da organização da vida nacional — ferro e aço.

NEMIGA

JOS PRIEZASTYS IR JOS PASALINIMAS.

Labai dažnai gydytojams tenka išgirsti nusiskundimų: „Aš negaliu užmigti“. „Tai ir ne nuostabu šiuo laiku“, komentuoja toliau patys pacientai. Bet tai yra aiškus prisipažinimas ne tik savo bejėgiškumo, bet ir pilno nepasiruošimo gintis. „Karingas nusistatymas“, savo asmens disciplina yra svarbiausias sąjungininkas kovoje su ligomis, tačiau visa to tikslams žmonėms kaip tik trūksta. Jie priima šia busena, kaip nepakeičiamą. Esa visas tas liguizmas parcinas nuo likto arba apjinkinio pasaulio i akos. Tačiau gydytojų stebėjimai pa rodo, kad nemigos reiškinio padidėjimas nėra paskutinųjų metų ar šio karo mėn. padarinys, o siekia gana tolimą praeiti.

I klausima, ar nemiga yra liga, galima atsakyti neigiamai. Ji gali būti palydintis ligos

reiškinys, bet gali pasireikšti ir nepriklausomai nuo regimo liguisto sutrikimo. Visai suprantama, kad nemigos naktys buna po kokio nors sužalojimo iš skausmo arba po operacijos. Taip pat suprantama nemiga ir druginiu sergantiu ligonių, kas kyla nuo isisiautojusio ligos proceso, kuris padidina medžiagų apykaitos ir organų veikumą ligi „verdantio karščio“. Nemigos reiškinys galima pastebėti ir smegenų, širdies, inkstų liguisto kraujo spaudimo padidėjimų atvejais. Tokioms ligoms būtinai reikalinga medicinos pagalba.

Zymus nemigos padidėjimas nuo pat pasaulinio karo pabaigos sukėjęs gyv. n u o u e t k r a manija vartoti visokius „gydančius“ vaistus dėl ko paskaija ne vienas gydytojas turi nepatogių atsitikimų, nes liguistieji buna taip „imirke“ visokiais medikamentais, kad tanka įskoti vis stipresnių jog

jie dar paveiktų liguistuosius. NEMIGOS PRIEZASTYS.

Kai ligos yra anksčiau nurodyto pobūdžio, tada gydytojai mato, kad turi reikalo su „nervuota“ nemigos forma. Statistikos nurodo apie 80 tokių atvejų iš 100. Tokiais atvejais dėl kokios nors nervingos erzinančios silpnybės atsiranda tam tikrų sutrikimų, kuriuos šiaip jau stipresnių nervų žmonės nugali be jokių komplikacijų. Cia pat kyla netinkamo maisto, nepakankamo fizinių judesių kiekio, gryno oro, saulės spindulių trūkumo, nenuosaikaus erzinamųjų ir pomėgių dalykų vartojimo, vėjais pakenkimo, neplaningo ir sveikatai dažnai kenksmingo laisvo laiko sunaudojimo, beviltiškų siejvarų ir rūpestų klausimai. Profesinis nuovargis, kaip nemigos reiškinio sukėlėjas, eina tik antroje vietoje ir veikia tik tada, kai jam nerandama pakankamai išlyginimo.

Miego sutrikimai gali pasireikšti trimis svarbiausiomis formomis arba jų kombinacijomis: 1. negalėjimu užmigti, 2. negalėjimu išmiegoti reikiamą laiką ir 3. negalėjimu giliai miegoti.

Nemiga kenčiantieji šia A no visa skaje nervingų baisių: šaltos kojos — karšta galva, smilkinių plakimas, širdies mušimas, bauginantys sapnai, išgaštieji, vidujis neramumas. Tokius suminime žnomiausius šio pobūdžio reiškinius. Kadangi nėra jokio organiško ligos pagrindo, ligonys paguodžiami dažnai, deja, tik pasta ba, kad jie iš tikrųjų neserga, o yra „tik nervuoti“. Ligi žodžio „tik“ tikslumo tinka ta paguoda. Bet kokija skausminga yra nemigos naktis, gali pasakyti tik tas, kas pats per išlitas naktis yra negalėjęs užmigti. Nuo nemigos sutrikusiai svejka ai reikalinga pagalba. Nes laikui bebėgant jautrus žmogus nusioja bet kokio pasiūkėjimo natūraliomis savo užmigimo ir išsimiegojimo galimomis. Tokių budu negalėjimas mi g o t i p a v r s i a f i k s i d ė j a, kai tik tas liguistas isitikinimas užmezga ryšius su pasamone.

KIEK LAIKO TURIME MIEGOTI?

Normalus miego ilgumas pareina nuo to, kokio amžiaus yra žmogus. Be to, yra indivi dualinių skirtingumų. Kaip vidurkinį mata suaugusiems žmonems galima nurodyti 8 valandas, žinoma, gilaus miego. Sprendžiamu veiksmiu, ar miego pakankamai, pagal jo ilgumą bei gilumą, yra tikėtai dvasinė savijauta, „išmiegojimo jausmas“ ir pilno energingumo savijauta. Nemigos naktis ardomai veikia ir kūna ir dvasia. Gydytojai visuomet pastebi iš sunkiai sergantiu ligonių, kaip pirma gerai išmiegota naktis tiesiog regimai jiems neša pasveikėjimą.

Nemigos gydymas, ypač gydymasis savomis priemonėmis, turi vykti tikslingai. Mēs ne užrašome jokių vaistų, bet parodome natūralias priemones ir kelius kaip nepakenkiant svejkatai galima išalkyti miega ir jaunyste arba vėl isigyti, anksčiau suminėtu priezastė, jei jie praras. Pirmiausia paklauskite patys savęs, kokios iš gali būti kenksusios miegu. Priezastė nustatymas kiekvienu atveju yra pagrindas sėkmingai pasigydyti.

(B. d.)

Koks bus pasaulis 2000 metais?

Zinomas anglų mokslininkas Zjordas Birkenheadas vienoje savo knygoje mėgina aprašyti 2000 metų gyvenimą. Birkenheadas sako, kad 2000 metais nepaprastai išpjis gamtos mokslas ir technika. Jis tikisi, kad visuomeniniame gyvenime socialiniai nelygumai išsilygins ir gyvenimas pagerės. Ypač didėje pažanga padarys medicina; jai pavyks išgydyti bauriausias šių laikų ligas, kurios nepaprastai vargina žmonija. Medicina žymiai sumažins mornų mirtingma ir paigins gyvenimą: 100 metų amžiaus sulaukti bus paprastas dalykas. Organinė chemija pasieks naujų laimėjimų, kurie turės didelės reikšmės atskiro žmogaus

gyvenime: bus pagamintos maisto piilulės, kurios bus vartojamos greta augalinio maisto. Gyvenimass butuose igaus visai naujas formas; stiklas bus plačiai vartojamas statybai.

Miestuose bus daug aukštų namų ir didelių parkų. Technikos srityje bus panaudota atomų skilimo energija. Atominės užteks visoms mašinosms varyti. Taip pat bus padaryta daug naujų išradimų. Dėl viso to padidės gyventojų skaičius ir žymiai paigvės jų gyvenimas. Bet jeigu technika nepatenkins nuolat didėjančios gyventojų masės reiklavimų, tai civilizotais pasaulis žlugstias.

Hitleris kalba.

Berlyne, sporto rūmuose Hitleris pasakė tokja kalba suirinkusiems vokiečiams:

— Jeigu anglų karo aviacija ir toliau kiekviena nakti bombarduos vokiečių miestus, tai aš isakysiu su žeme suljginti visus Anglijos miestus ir miestelius. Anglai tyčiojasi iš mus ir kvjetia pradėti invazija. Gerai, ilgai jiems neteks laukti, aš atvyksiu. Aš esu vienintelis žmogus, kuris nustatys kada pradėti puolimus. Aš esu vienintelis žmogus, kuris parinks diena britų imperijos likvidavimui.

Cemberlainas pasirošė trijų metų karui, aš isakiau maršalui Goering pasirošii penkių metų karui. Jeigu an glai gali išmesti du ar tris tukst tančius kilogramų bombų, tai mes galim išmesti 150,000, 180, 000, 200,000. Jeigu jie puoja musų miesus, tai mes jų mirtus suljginsime su žeme. Aš padarysiu gaja šiems nakties pirams, kurie vokiečiams neduoda ramumo. Valanda arėja kada vienam iš dviejų atels gajaus. Aš jums užtikrinu, kad pribaugta bus britų imperija.

Rusu - vokieciu karas neisvengiamas

Routeris iš Nevjorko praneša, kad laikraštyje „P. M.“ Ricardo Boyer rašo vedamajame straipsnyje, kad Berlyne nacių sluoksniui yra daugiau negu tikri, jog jiems, vokiečiams, priscisia vesti karas prieš rusus. Esa vokiečiai pasirengę 1941 metais puliti Rusija ir dali jos teritorijos užimti.

Boyer, kuris tik ka grizes iš Europos ir pažista puikiau siai Europos nuotaika ir vokiečių planus, sako, kad vokiečiai šituos savo planus slepia nusevietimtautių ir užgintija, jei jiems primenama, jog rusų vokiečių biūlystė gali baigtis karu, tačiau pastebėta esa, jog počiu vokiečių tarpe tas dalykas, si siveržimas i Sovietų Sąjungos teritorija, su dideliu rimumu ir prisirengimu svarstomas. Esa vokiečiai yra isitikini mo, jog Sovietų Sąjunga, jei nenorės karo, turės užleisti kai kurias savo žemių sritis. O tos sritis, kurias vokiečiai pareikalaus iš Sovietų, yra šios: Ukraina, petrolejaus versnių Boku sritis ir Pabaltijo respubli-

ky, kaip Ljetuva, Latvija ir Estija. Priesingu atveju, jei Sovietai šitų vokiečių reiklavimų nepatenkintų, vokiečiai savo planus ivykdytų jėga, paskelbiant Sovietams kara, po to, kada bus baigtas karas su Anglija.

Boyer sako, kad vokiečių oficialiose sluoksniuose ta mintis ir tėra karas su Sovietais, tik pati karo pradžia, jos planas dar galutinai nenustatytas.

Vadinasi, tarp rusų ir vokiečių karas neisvengiamas, kaip rašo Boyer. O šame kare priscies dalyvauti ir lietuviams, kurie dabar sudaro Sovietų Sąjungos gyventojų dali. Vokiečių planai užimti ir Pabaltijo kraštus. Taigi ir Lietuvos likimas dar nežinomas. Gal kariais Ljetuva atsiders po Hitlerio globa. Juk dabar visko galima tikėtis ir visko galima laukti.

TIK L. AIDA BRAZILIJOS SKAITYDAMI VISKA ZINOSITE

Ar jau zinote kad Jono Jenciaus

dirbtivė dirba ivairius metallinius reikmenis: spinas durims, uzraktus ir kt. Darbas geras, sainingai atliekamas ir pigus. Kreipkitės tik i lietuviska dirbtuvę, sutalpykite laiko ir pigiau viska isitaisykite. Lietuviams kainos papigintos.

Rua Onze Nr. 584 — Villa Zelina.

Keletas Lietuvos Naujienu

ZEMES UKIO MINISTERIO DEKLARACIJA.

Lietuvos seimas priėmė vien balsais Lietuvos žemės ūkio ministerio tokia deklaracija: „Reikšdamas visų darbininkų valia ir vadovaudamasis gyvybiniais darbo valstiečiais ir interesais, Liaudies seimas pasiekia visa Lietuvos žeme su jos gelmėmis, visus miškus ir vandenį priklausančiais valdžiai, t.y. valstybės nuosavybe.“

Lietuvoje jau pravesta žemės reforma ir ji išdalyta visiems bežemiems ir mažžemiems ja naudotis. Dvarų Lietuvoje nebeliko. Didžiausias Lietuvoje ūkis paliko 30 hektarų.

SUIMTIEJI AUDIMO FABRIKO BENDROVES VALDYBOS IR REVIZIJOS NARIAI.

Tardytojo nutarimu. suimti Lietuvos audimo fabriko „Drobės“ bendrovės valdybos ir revizijos šie nariai: Juozas Simaitis, Jurgis Garšva, Jurgis Žiugžda, Julius Zostautas, Pijus Norkus, Antanas Slavickas, Povilas Vaitekūnas ir Pranas Strimas. Minėti asmenys suimti už tai, kad davė kitiems akcininkams dividendus ir tantjėmų pinigų, o taip pat išdavė jo neterminuotų „Drobės“ vekselių, tuo pakenkė imonės reikšmę ir nusidėjo, finansų ministerijos isakymui, kuriuo iš bankų galima atsiimti tik po 250 litų per savaitę.

MOKYTOJU SUVAZIAVI-MAS.

Rugpjūčio 14 diena Kaune ivyko visos Lietuvos mokytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 10.000 mokytojų. Mokytojai priėmė daug svarbių nu-tarimų švietimo ir vaikų auklėjimo srityje. Suvažiavime dalyvavo ir Svietimo ministras Au-tanas Venclovas.

NUSTATYTAS GYVENAMU-JU PATALPU PLOTAS.

Finansų ministeris nustatė, kad pirmajose ir antraeiluose miestuose vienam žmogui nustatoma gyvenamųjų pa-talpų ploto naudojimo norma

9 kvadratiniai metrai. Daugiau ploto gali turėti tik tam tikrų profesijų žmonės.

KREVE MICKEVICIUS PRA-DEJO EITI PAREIGAS.

Užsienų reikalų ministeris Vincas Krėvė Mickevičius iki rugpjūčio 10 dienos turėjo atostogas, kurias baigė ir pradėjo eiti savo pareigas.

UZDARYTAS LENKŲ LAI-KRASTIS.

Vidaus reikalų ministeris pasiremdamas tam tikrais ista-tymais, uždarė Kaune leidžia-menkų dienraštį „Dzien Pols-ki“.

KOMISIJOS DARBO ISTATY-MAMS RUOSTI.

Darbo ministerio isakymu prie darbo ministerijos sudarytos komisijos, kurios ruoš dar-bo istatymus. I komisija išna-darbo apsaugos departamento direktorius Micalmacheris, ju-riskonsulatas Kacas, vyriausias darbo inspektorius Akelaitis, referentas Strimaitis.

BUVE LIETUVOS MINISTE-RIAI GAVO AUKSTAS TAR-NYBAS RUSIJOJE.

Spaudoje buvo plačiai rašyta kad buve Lietuvos ministeriai Merkys, Urbšys, Bizauskas ir kt. areštuoti ir išvežti i Rusijos gilumą. Amerikos žurnalas Lje-tuva rašo, kad tie ministeriai Rusijoje gavo aukštas tarny-bas. Merkys ir Urbšys yra tau-tininkai, o Bizauskas krikščio-nis demokratas.

LIETUVOS PILIECIU SA-JUNGA.

Iš Lietuvos daugiausia pa-bėgo buvusios tautininkų val-džios aukštieji pareigūnai. Jie pa-bėgo i Vokietija, kur randasi ir buves prezidentas Smetona kaip laikraščiai praneša, Vo-kietijoje net susidarė Lietuvos pabėgėlių piliečių Sąjunga, ku-rios tikslas rūpintis Lietuvos pabėgėlių ir juos kaip galint remti, ypatingai pabėgėlius in-teligentus. Sioji sąjunga išsiun-

tinėjo atsiskaitimus i viso pa-saulio lietuvius ypač i Ame-rikos lietuvius, prašydami aukų kad padėti užsienyje gyvenan-tiems pabėgėliams tautininkams, kurie ilgus metus valdė Lietuva ir užsienyje gyvenan-čiais lietuviais visai nesirūpi-no nes jiems tada užsienyje gyve-nantieji lietuviai buvo nereika-lingi, jie buvo visos Lietuvos viešpatiai. Jie tik nesigalėjo pinigų, visokiems savo agen-tams užsienyje ir tautininkis-kai propogandai. Visi pamena me, kaip Brazilijos lietuviai kreipėsi i Lietuva per „Grūda“ prašydami paskolos isigyti že-mės ūkio kolonija, tai Lietu-vos viešpatiai tada atsakė trumpai — pinigų nėra. Vadi-nasi, buvo atsakyta, kad gyven-kite kaip tik jūs išmanote ir iš-mūsų jokios paramos nereika-laukite. Dabar tie patys ponai prašosi aukų, kad parem i pa-bėgėlius inteligentus.

PAKEISTAS LAISVES ALE-JOS PAVADINIMAS.

Viena svarbiausių ir gra-žiausių Kauno miesčio gatvių — Laisvės aėja — tapo pavadin-ta Stajno prospektu. Daug ir kitų gatvių vardai pakeisti. Ru-sijos caro laikais šioji gatvė vadinosi Nikolajaus prospek-tu.

NUSIZUDE BUV. MINISTE-RIO STANISAUSKO ŽMONA

Prie tautininkų valdžios susisiekimo ministerium buvo inž. Stanisauskas. Jis esą areštuot-as. o jo žmona nusizudiusi.

RENGIAMAS LINŲ APDIR-BIMO FABRIKAS.

Lietuvos kooperatyvų sąjun-ga „Linai“ gavo leidimą ireng-ti Panemunėje, Rokiškio aps.krit. linų apdirbimo fabrika. Fabriko irengimo darbai sku-biai vykdomi.

KOMISIJA KURI LANKESI MASKVOJE DEL LIETUVOS PRIJUNGIMO

Komisija kuriai buvo paves-ta vykti i Maskva dėl Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjun-gos reikalų, sudarė šie asme-nys: Justas Pajekšis, Metys Gedvilas, Liūdas Adomauskas, Matas Mickis, Antanas Venc-

Mes gyvename Brazilijoje...

Pas kiekvienus yra tam tik-rų sekretų: taip šelmoje, taip grupėje žmonių, taip ir pavyz-džiai, kolonijoje. Tie sekretai dažniausia būna šeimyninio po-būdžio, ir nesinori, kad kas nors iš kitos šeimynos žinotų smulkmenas kas dedasi pas mus, arba pas kitus. Bet šio-kie sekretai, žūrėk, savaime iškyla, arba patys šejmos na-riai ima ir išsiplepa. Žinoma, viešoje opinijoje tokie dalykai sukelia nemalonumų. Panašiai vyksta dabar ir pas mus kolonijoje.

Buvo laikai, kada Lietuva valdė tautininkai. Jie buvo viešpatiai ne tik Lietuvoje, bet ir tose kolonijose, kurtik didesnis pakeičius lietuvių gy-ven. Lietuvos senieji valdy-tojai ne tik valdė Lietuva, jie tvarkė ir pagal savo nuožūra-rėdė ir mus, nepriklausomos anjems valdovams šio krašto ateivius, lietuvius. Žinoma, ja-tai tvarkė netiesioginiai, bet per savo prisiusus čia agentus visokius mokytojus, redakto-rius, vizitatorius, konsulato val-dininkus ir kitus. Ir tiems vi-siems žmonėms Lietuva čia siuntė milijniškas pinigų su-sumas. O čia atsijstieji darba-si. Darbavosi ne bite kaip, o la-bai išikimai ir griežtai. Kas nenorėjo eiti tomis vėlėmis, tas nukentėdavo. Jie norėjo val-dyti ir mus, čia gyvenančius lie-tuvius, svetimoje šalyje, kuri mus priėmė ir priglaudė ir mu-mu duona duoda.

Bet štai, persivertė laikai. Tautininkų valdymo era pasi-baigė. Jie patys bevaldydami nuvaldė kraštą, ir iš jo išbėgio-jo. Tautininkai patys pasirašė sutarti su Sovietų Sąjunga, išleido raudonąja armija Lie-tuvon, ir kada krašte jau bu-vo raudonarmė čia, tautininkai

lova, Liūdas Gira, gen. Vjtkauskas, M. Sumauskas, Petras Cvirka, Sajomėja Neris, Kazys Petrauskas, Pranas Zibertas, Pranas Petrauskas, Juozas Demskis, Marija Kutraitė, Bi-rutė Abdulskaitė ir kt.

patike valdžios vaira, pabėgo užsienin. Vadinas, jiems liek-terūpėjo tėvynė. Išbėgus tau-tininkams, susidarė nauja vy-rjausybė, susidarė tokia, ko-kios norėjo patys Lietuvos gy-ventojai. Apie tai mes žinome iš pasaulinių pranešimų, kaip žinome apie kiekvieną pasaulu-je ivykį. Ir kada nebeliko taut-tininkų, kada jau jie nebegali švaistyti Lietuvos įdolo pinigų, ašku, nebega'i gauti didelėis sumom's ir mūsų čia „v. i. e. a.“ kurie čia ašiusiti buvo mus val-dyti. Dabar jie, nebegaudami nei reiso, pasiūto ir visai pra-dėjo plusti ir Lietuva, ir Lietu-vos vyriausybė ir pagaliautuos kurie nepadedą jiems šiuose bėjėviguose. Dabar jiems kai-ti visi, o daugiausia tie, kurie nieko nesako ir nepolitikuoja-tai vietos lietuviai, gyvenantie-ji Brazilijoje. Jie ir vėl imasi sa-vo niekšiškos taktikos, jie ir vėl pradeda darbuotis, kaip pirma už pinigų, o dabar iš pa-siutimo.

Pirma būdavo taip, kad jei tik nepūti tautininkų dūdon, jei tik neini su visokiais svie-to perejūnais ir neparduodi sa-vo kailio už Lietuvos lita, tas būdavo didžiausias priešas ir prieš toki būdavo fabrikuojami skundai vietos saugumo orga-nams. Pamename gerai Gaud'o laikus, kuris grįžęs Lietuvon gavo ordena už tai, kad gyven-damas ir konsulaudamas Pie-tų Amerikoje, skundė neištiki-mus tautininkų valdžiai Lie-tuvos piliečius kaip komunistus. Grįžęs Lietuvon, jisai nega-vo taip greitai ordeno, bet tu-rėjo rašytiškai pasisakyti ka-skundė ir už ka skundė. Kaip Gautys toki raša parašė savo direktoriui, tada gavo ordena.

Panašai dar čia gyvenantie-ji ir anksčiau mite iš Lietuvos valstybės įdolo: mokytojai, ro-daktoriai ir kt. ir dabar elgiast. Jie pradeda „donosus“ prieš tuos lietuvius, kurie jiems ne-padedą bėjėviguoti, kurie atsi-sako politikuoti, kurie nori čia ramiai gyventi, pelnytis duo-

(nukelta i 4-ta puslp.)

P. Bajoras.

Užmirštas.

(Žūstančio ka reivio užrašai).

1. Aplinkui baubė kanuolės, iš šaudyklų ir kulkosvajdžių tarš-kėjo šūviai. Plyšo rankinės gra-natos. Virė tikras karo pragar-as.

Mes svaidėme granatas i priešą ir žengėme pirmyn per kanuolių išraustas dar karštas duobes, per visokius lūžesius.

Aš kovojau, pykau ir gailė-jaus. Piktą buvo del to, kad žmones turiu žudyti ir kad ki-ti žmonės mane nori nužudy-ti. Gaila buvo tų žmonių, ku-rie turi kariauti ir kentėti. Gai-la to žlutėlio jaunimo, kuris krito kaip piaunama žolė po daigiu.

Bėgau link priešo. Tik staj-ga suklypau kanuolės šovinių išrautoje duobėje ir guliu... Akyse buvo tamsu. Visas kū-nas drebėjo. Prakaičios išmušė.

Per kojas šilta sriovė driekėsi. Pasilenkiau pažūrėti: iš abie-ju kojų tryško garuojantis krau-jas...

Aš sužeistas... Priešo kul-kos man abidvi kojas sužeidė. Bandžiau keltis. Kojas bai-siai diegia. Negaliu atsikelti. O nė gyvo sutvėrimo aplinkui mane. Viskas, kaip didžiau-sia audra, pirmyn nužė — nuplėškėjo. Tik du lavonai ša-je manes ir nieko daugiau.

Buvo dar netoli atbėgo ke-ll mūšiška. Juos vijosi prie-šai. Aš šaukiau jiems: „Eikite čia! Aš sužeistas! Gelbėkite mane!“

Jie, lyg galvų neteke bėgio-jo, kovojo durtuvais ir kažkur deingo. Jie nepamatė manes ir neišgirdo. Jie tik savo likimu rūpinosi.

2. Tiek to kraujo išbėgo iš ma-

no kojų, kol žajzdas užsira-išiojau! O tas kojas taip skau-da, kad net sunku ir pasiju-dinti.

Nusilpau pagalbos besišauk-damas. Nieko negaliu prisi-saukti.

Naktis artinasi. Kas bus? Dar pašauksiu. Gelbėkite!

Ir vėl niekas neišgirdo. Bandžiau kojas pajudinti. Kokios jos sunkios! Jos ne-klauso manes. Tos pačios ko-jos, kurios padėjo man kariau-ti, kurios mane nešiojo iš vi-ztos i vieta.

Bet aš turiu dar sveikas rankas!

Isakiau rankoms: „Rankos, eikite savo parei-gas! Neškite mane iš čia. Sku-bėkite! Griebkite už žemės ir vilkite mane iš šios duobės!“

Buvau veik išjėpes. Jau sma-krul aikiausi už duobės kraš-to. Bet rankos neišėjė ir pa-teido. Aš vėl toje pačioje duo-bėje, tarp tų pačių dviejų lavo-nų.

Saulė leidžiasi. Vakaro pa-zaras raudonuoja. Kanuolės tojumoje baubia. Net žemė nuo

jų dreba. Kur tik nepaklausysi — kulkos staigia ir sprogs-ta. Ten turbūt dideli mušiai eina, o apie mane niekas nė neprisi-mena. Aš jiems jau nereikalin-gas. Aš sužeistas ir užmirštas... Kliausiai prisiplojes prie žė-mės, gal dar kas ateina. Nie-ko negirdėti. Tik kanuolės to-lumoje baubia. Tik lavonai ša-je manes riogso.

3. Tamsi naktis praėjo. Tam-soje iš kanuolių žybčiojo ir žybčiojo.

Aš galvojau apie praeitį. Aš nenorėjau kariauti. Mane pa-ėmė prievarta, apmokė karia-vimo ir išsiuntė kariauti. Pir-mu sykū kai įėjau i mūšių lauka — mano visas kūnas dre-bėjo. Aš su šautuvu ir ran-kinėmis granatomis kovojau už savo gyvybę. Aš ir tuomet galvojau: „Kam aš kitus turiu užmušinėti ir kam kiti turi ma-ne užmušti?“

Nejau man reikės nežinomam numirti? Nejau nė mano mo-tina, nė mano meilutė nežinos kur jų numylėtasai žuvo ir

kaip jis žuvo?

Bet gana apie tai.

Man ištinusias kojas labai skauda, visur veržia. Dar gal-ju pasijudinti ir atsistėti, nors rankos jau pajusios ir nebeis-tengia manes iškelti.

Man burnoj sausa. Kad nors lašeli vandens gaučiau! Būti-nai turiu gauti vandens! A, girdžiu upelis netoli sruvena. Jis mane ištroškusi pagirdys. Kaip būt gera, jei išlipčiau ir prišėjauščiau prie to upelio!

Ak, jūs mano rankos! Jūs vėl paleidote ir neišlaikėte manes! Netikėtės jūsi! Vertiau būčiau netekes jus, tai nors galėčiau nueiti i upelį atšger-ti.

Norisi valgyti. Apieškojau savo nelaimės draugų — lavo-nų kuprinę. Vienoje kuprinė-jė tik paveikslas gražios mo-teries su kūdikiu, o kitoje — nepabaigtas rašyti laiškas, ku-rio pradžioje rašo: „Sveika, motiute! Aš dar gyvas! Tik ar ilgai?..“ Jokio valgio jų kuprinėse neradau.

(B. d.)

500 metu nuo spaudos isradimo

(Tęsa).

SENOVĖS RASOMOJI MEDŽIAGA.

Jau žinoje senovėje žmonės vartojo raštą. Tik žinoma, anų laikų raštai žymiai skyrėsi nuo dabartinio. Vietoje dabartinių raidžių rašte buvo vartojami ženklai, reiškė daiktus ar savokas. Be to, tuomet dar ir popieriaus nebūvo. Mesopotamijoje ir Egipte žmonės rašė ant

akmens, ir molinių lentelių, iškaudami ar išraizydami juose tuometinius rašto ženklus. Apie pustrėčio tukstančio metų prieš Kristaus gimimą Egipte pradėtas vartoti vadinamasis papirusas. Nendrių šerdis buvo piauštoma plonomis juos telėmis, kurios buvo mirkomos klijuose, suspaudžiamos ir džiovinamos saulėje. Tuo būdu gaunama rašomoji medžiaga.

Papirusas plačiai buvo vartojamas visame senovės pasaulyje. Bet jo buvo nedaug. Be to, Ptolomėjai, isteigę garsiąją Aleksandrijos biblioteką, paėmė papiruso monopolį ir uždraudė jį išvežti iš Egipto. Tuo metu Pergamo valdovas Eumenas II, didelis mokslų globėjas, iškūrė net specialią pramonę, gaminusią tam tikrą ploną odą vadinamą pergamentu, kuris buvo vartojamas rašymui. Be to, rašymui buvo vartojamos ir vaškuotos lentelės.

POPIERIAUS ISRADIMAS.

Visos šia minėtos rašomosios medžiagos dėl jų riboto kiekio ir brangumo negalėjo būti naudojamos spaudai. Todėl ir spauda buvo išrasta tik po to, kai buvo išrastas popierius.

Kiniečių kronikos rašo, kad popierius išrado mandarinas Tsai-Lun 153 m. po Kristaus gimimo. Iš Kinijos popierius paplito po kitus Rytų kraštus. Pirmąjį popieriaus fabriką Europoje isteigė arabai XI amž. Ispanijoje. Vėliau popierius buvo pradėtas gaminti ir kituose Europos kraštuose. Jau pradžioje XV amž. popierius buvo plačiai vartojamas.

KNYGU PERRASINEJIMAS.

Knygos atsirado pirmąjį, negu buvo išrasta spauda. Jau senovės Romos imperijoje knygos buvo „dauginamos“ jas perrašinėjant. Romoje buvo specialios istaigos, kuriose vadinamieji skribai (raštininkai) perrašinėdavo knygas. Viduramžiais, kai kultūrinė pažanga buvo sustingusi, daugiausia buvo reikalaujamos tik dvasinio turinio knygos, kurias perrašinėdavo vienuoliai. Renesanso (atgimimo) laikais vėl padidėjo susidomėjimas mokslu ir švietimo. Knygų pareikavimas mas padidėjo. Daugelis žmonių vertėsi knygų perrašinėjimu. Tačiau tokios knygos labai brangios ir jas galėdavo išsigyti tik turtingi asmenys. Todėl tuo metu buvo pradėta galvoti apie paprastesnį knygų

Totalitariniu valstybiu Sajunga

NORIMA SUDARYTI TOKIA KARINE JEGA, KOKIOS PASAULYJE NERA BUVE.

Pereita savaite pasirašytas karinis paktas tarp Vokietijos, Italijos ir Japonijos. Šitas paktas sukėlė didelių komentarų visame pasaulyje. Nes tai iš tikrųjų, sudaryta mišžiniška pasulyje jėga, kuri gali atnešti ne tik Europai, bet visam pasauliui didelių reformų. Trijų valstybių paktas sudaro didžiausią žemės, oro ir vandens jėgų kombinata, kokią tik pasaulis yra turėjęs. Iš pusiau oficialinių šaltinių sužinota, kad šitos valstybės, pasiraše pakta sąjungia 20.000.000 gerai apmokytų ir moderniškiausiai įrengtų, parengtų karui vyrų,

apie 35.000 oro mašinų ir apie 2.000.000 tonų talpos karo laivų. Šios jėgos pagal valstybę skirstosi šokamaj: Japonija, skaitant jos atsarginius, kurie gali stoti bile diena po ginklo turi 6.500.000 žmonių, Vokietija turi 6.000.000 ir Italija 7.500.000. Vokietijos karinė jėga susijęda iš 25.000 lėktuvų, Italijos 6.000 ir Japonijos 4.000 lėktuvų. Jūrų jėgos Vokietijos 400.000 tonų talpos, Italijos 505.000 tonai talpos ir Japonijos 1.000.000 tonų talpos.

Tai mišžiniška pasaulyje sudaryta jėga. Daugelis sako, kad šitas paktas nukreiptas prieš Amerikas J. V. Kiti tvirtina, kad taip pat ir prieš Sovietų Sąjungą.

Anglai pasiryze gintis.

Vokiečių karo vadovybės nuotarinas bombarduoti be skirtu nuotiek karines bazes tiek ir civilius rajonus, kas priešinga tarptautiniams „žmoniškumo nuostatams“ laike karo, dar daugiau pridavė dramos Anglijos gyventojams; kurie pasiryze gintis ligi paskutinio. Vokiečių lėktuvai dabar jau bombarduoja be jokio skirumo kiekviena Anglijos miesta ir jo dalis ir žudo visus, kas tik pakliuva po vokiškais lėktuvais. Kiekviena diena krinta kaip musės Anglijos teritorijoje daugiausia civili žmonės, kurie tiesioginiai kare nedalyvauja. Paskutiniu laiku 20 die-

nų ir 20 naktų vokiečiai puolė įvairius Anglijos rajonus ir šio pekžiška miri. Tačiau nelūrint viso to, anglai pasiryze laikytis ir savo krašta gimil. Kaip tai jiems pasiseks, sunku pasakyti, žinoma tik tai, kad tai karas, kokio pasaulis dar nėra matęs ir kalin ar kada b-ma ys. Ne kas negali nei apipaskoti, kaip atrodo po bombardavimo mies.aj, kokia baimė ir koki nerima turi gyventi pradendant nuo kareivių, kurie turi stoti i ugnį ir baigiant seniais, moterims ir mažais kūdikiais, kurie negali suprasti, kodėl jų tėvai, motinos broliai žudomi.

Kada pasigirdo pirmas didžiojo karo suvis?

Pirmas Didžiojo karo šautuvo suvis buvo išsautas 1914 metų liepos 28 d. tarp 6 ir

valandos po pietų, praslinkus vos tik aštuonioms valandoms nuo Austrijos—Vengrijos karo paskelbimo Serbijai. Pirmąjį šuvi pajėjo austrų paskarininko vadovaujami 68 pėstininkų pulko sargybiniai užėmė mažąją Save upės salą prieš Belgradą. Kai prie jų artinosi serbų sargybiniai lūvelis. Patronaye atidengė ugnį ir nušovė serbų laivello vairininką. Pirmas vokiečių šautuvo suvis buvo paleistas rugpiučio 1 d., tuojau po vokiečių — rusų karo paskelbimo ir prie Proskeno einanti pirmyn rusų sargybiniai.

Pirmas patrankos sviedinys Didžiam kare nukrito 1914 m. rugpiučio 1 d. po pietų i ginklų sandėli Belgrade, išsautas austrų artilerijos kapitono Eberlingo. Netrukus po išradimo laikė paslapyje ir po jo mirties šis spausdinimo budas buvo užmirštas.

multiplikavimo (didesnio egzempliorių skaitiaus pagaminimo) buda.

KSILOGRAFIJA.

Dar prieš spaudos išradimą jau buvo žinoma vadinamoji ksilografija, t.y. spausdinimas iš išraižytų lentų. Tokiu būdu pradžioje buvo spausdinama daugiausia šventųjų paveikslai su aiškinamaisiais tekstais. Ksilografija vertėsi daugiausia olandai. Meistras Kosteras, gyvenęs Haarleme, 1430 m., be rods, buvo išradęs spausdinimo būdą, surenkant žodžius iš atskirų raidžių. Tačiau jis savo išradimą laikė paslapyje ir po jo mirties šis spausdinimo budas buvo užmirštas.

(atkelta iš 3-čio pusl.)

na ir laikytis šio krašto pareidymų svetimsajiams. Tik paskaitykite „Lietuvi“ i gus metus leista Lietuvos valstybės ižo pinigais, ko tenai nerosite?! Ir vėl rodos ateina tie bjaurūs laikai, tie gaudiados laikai.

Anksčiau buvo didžiausias lietuviškoje kolonijoje sekretas — tai pinigai iš Lietuvos, kuriuos gaudavo Lietuvių Sąjunga Brazilijoje. Jei kas pusiau lūpų ir prasiardavo, tai sąjunga giediai ta vadindavo lietuvių išgama. Jie sakydavo, kad tokiomis kalbomis samoningai kenkiama mokykloms. Jie skelbdavo, kad negalima tų paslapčių išduoti, nes esa vietos valdžia uždarysianti mokyklas.

Gal taip, gal ir ne. Tačiau lietuviškoji kolonija buvo ant tiek sukabama, kad, mokyklų labui, tylėjo. Bet gi šiandien viskas išėjo vjesumon. Jie patys pradeda tuos sekretus išlaivinti. Kaip tik nutruko jltai iš Lietuvos, jie visu išutimu puola visus: ir Lietuva, ir lietuviška kolonija, kuri tylėjo ir tebetyli.

Gerbiamieji ponai! Negaila jums Lietuvos, lietuviškų mokyklų, nei lietuviybės, o Lietu vosl itų, kurių jau nebe gauna tel Lietuva jums buvo arklukas, kad iš jos kuo daugiausia

iščiulpti pinigų. Kieno pinigais igtos mokyklos jūs šiandien vadote? Lietuvos. Kieno pinigais buvo leidžiami jūsų laikraščiai? Lietuvos. Kas jums mokėdavo stambias mėnesines algas? Lietuvos iždas. O šiandien, kada Lietuvos iždas jums užsidarė, nežinote ka daryti ir puolate ramiai dirbančia kolonija, kad ji nepoliikuoja ir nerašo jokių protestų prieš Lietuvą.

Mes Brazilijos lietuviai, gyvename Brazilijoje, esame sve timšajiai neturime jokių teisių, mums yra draudžiama poliikuoti, tad mes ir pareiškiame, kad paliekame laisva kelia po liikiuoti ir keiktis ir donusus fa brikuoti tiems, kurie nėra emigrantai, o kuries čia buvusieji Lietuvos tautininkai sientė ir juos penėjo. Tegul jie poliikuoja, tegul jie darbuojasi. O mes, ateiviai laikykimės tvarkos, kuri yra nustatyta vietinės Brazilijos vyriausybės. Kas kur valdo, tegul valdo, kas kur ka daro, tegul daro. Tai ne mūsų reikalas ir mums spresti ar ta valdžia Lietuvoje gera, ar ji bloga. Lietuva valdosi taip, kaip ji nori.

Salyn iš mūsų kolonijos politika Tepolitikuoja tie, kurie su kolonija nieko bendro neturi, kurie iš poliikos duona turil Emigrantas.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobreloja Tel. 2-6393. S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specialistas, chirurgas. Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak Ladeira Porto Geral, 106, salės 4 ir 5, (Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março) Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

LABOLATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakanlio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9—11 ir nuo 3—6. Sekmadienį nuo 10—12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antig 46) Bom Retiro. Atsivėlgdamas i sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro porceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIECIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

“BERNARDO”

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinimo, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Dar i fotografių reikalus.

Arthur Schamid

Rua São Caetano 447 (senas, 103-111 S. Paulo Telefono 4-5576

Lietuviska Vaistinė

José Paulino

Rua José Paulino 483, Tel.: 5-6307

Parduodmi pigiausiomis kainomis įvairūs vaistai ir parfumerijos dalykai vietiniai ir užsieniniai. Be to, prie vaistinės isteigta Vegetarinė labolatorija ir parduodami vegetariniai vaistai „Chavantes“

Priima ligonius uz dyka nuo 4 iki 6

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškias, greitas ir tikslas gydymas skilvio ir kepenų specialisto

Be operacijos

Aiduriu skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nušilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos lygos pagydoma BE OPERACIJOS, įvairios Moterų ligos gydombis ir BE OPERACIJOS, tik su infeksonai
Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

DR. PAULO LICIARDI

Medikas Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444

PASTABA: Vyksta į namus bilę kuria valanda dieną, nakti.

DR. A. CANDIA

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sekmadienis: nuo 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITPETINGA, 242
3 aukstas. TELĖFONAT: 4-0218

Kalba rusiskai, lenkiskai, vokiškai.

Pan Americana

RUA DA MOOCA, 1721 - TELEF. 3-2056, SAO PAULO.

Priima ir atlieka visokius spaudos darbus: Notas, Fakturas Duplikatus, Įvairiausių kartonus. Saskaitys ir t. t. Darbas atliekamas pagal užsakytojo skoni. Be to, galima gauti visokių rašomoju reikmenų: Laiškams popieros ir krautuves. Lietuviai kreipkitės į savąja spaustuve ir papalarija, nes lietuvians daromos didelės nuolaidos.

Darba paimama iš namu ir ji pristatome užsakytojui.

Kainos pigios. Darbas skubus ir sazingas

Rua da Moóca, 1721 Tel. 3-2056

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visoms lietuvians
Rua da Conceição 79-A, Fone:
4-1940 (prie pat stoties Luz)
atidarė naują skyrių — antra
siuvyklą, prie stoties Luz ten
ir gyvenamas butas

RUA DA CONCEIÇÃO, 11

GALECKOSIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujatasias madas iš įvairiausių medžiagu — vietinių ir užsienių
Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sėziningai, diplomuoto siūvėjo Galecko priėmimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GALECKOSIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražius pasiutus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozėvicių, kur darbas atliekamas sulig naujaurių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmdieniais ir vakarais. Užėikite ir išsiri: ksite, nes darbas atliekamas noblogiau kaip São Paulo cent e, bet daug pigiau

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausiu medžiagu

PAULO AMBROZEVICIUS

R. Ciclames, 52

V. Bella

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas - Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

Rua da Graça, 248 - Telefone 5-1451 - SÃO PAULO

PHARMACIA ANHAIA

Rua Anhaia, 56^s (Bom Retiro) Tel. 5-3551 S. Paulo

Passerini

Farmaceutikas

Kainos pigios Duodami inzesonai

Daržai ir Ukiai

Netoli stoties Carvalho de 508000
Araujo suburbio Central do Savininkas. Cia de Agri.
Brasil, parduodame geriausios Imigracão e Colonizaçao.
zemes daržams ir nedidelėms Pardavimu Itatine: Rua
ukiams. Zeme apaugusi mišku. José Bonifacio, 98 Tel. 2-7549
Yra pakankamai vandens. Ze S. Paulo, Sekmdieniais ir šio-
mės kaina — tik 300—400 kiodieniais išisa savalte gū-
reisu kvadratinis metras. Ge- lima tairautis vietoje krautuve-
ri keliai ir arti esančios sto- je prieš Carvalho de Araujo
tyta duoda galymibės užvesti stoti pas ANTONIO KRISTEN
paukščių uki, verstis daržin. Traukiniai į stoties Norte
kyste, kito tokiu kulturu au išaina: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10
ginimu ir irengti poilsio namus 12,14; 14,30.

Sklypai nuo 10.000 metru Iregistruota nr. 45 ir 10

išsimokėjimui pradendant nuo -12-38 trečioje apylinkije.

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL - LITUANO - ECHO -

XI Aro - metai Săo Paulo, Spėliu - Outubro 5 1940 Nr. 40

Kas naujo kolonijoje

LIETUVIŠKA OPERA „DIDVYRIAI“

Kolonijos muzikas J. Stan-
kūnas yra parengęs scenai ope-
ra „Didvyriai“, kuri pirmu kar-
tu bus dainuojama spalį 5 d.
Săo Caetano salėje, Rua Pere-
lla. Tai naujas kolonijoje daly-
aks. Iki šiol mūsų organizaci-
jos tenkinosi dramomis, bet ir
dramos veikėjų yra pas mus dį
delis trūkumas, kad prisėina
kartoti ta pati veikėja po kelis
kartus. Opera pas mus visai
naujas dalykas ir, reikia ma-
nyti, kad turės nemažą pasise-
kima. Tik galia, kad operos
„Didvyriai“ pirmas pasitymas
bus Săo Caetano, kur ne vi-
siems bus galima nuvykti dėl
nepatogaus susisiekimo.
M. Mėgėjas.

DAR ATEINA PASTAS IS LIETUVOS.

Iš Lietuvos paštas laiskai
ir laikraščiai dar vis tebeėina.
Taip ir šia savaitė gautas paš-
tas ir daug kam atėjo laiskų,
suruose, be abėjė, bus para-
šyta ir apie Lietuvos žmonių
gyvenimą bei nuotajka. Nes
laikraščiai tiek mažai paduoda
žinių iš Lietuvos, kad ir tos
pagal kiekvieno skoni taip „nu-
dailintos“, kad atrodo, jog mū-
sų tas mylimas kraštas, kur gi
mėme, augome, kur palikome
savo gimines, pažistamus, —
tikru pragaru virtės. Gave lai-
ku iš Lietuvos, kiekvienas ga-
lės sužinoti apie Lietuvą tai-
singai.

PERSIKELE GYVENTI MIES- TAN.

Daug Frigorifico Anglo lie-
tuvų apleidžia šias skerdykias
ir keijasi miestan, i Săo Paulo.
Mykojas Marcjoninis gyve-
nes kuri laika Frigorifico An-
glo, persikėlė i Săo Paulo. Per-
sikėjęs i Săo Paulo, pranešė re-
lakcijai, kad jo prenumeratos
nesiuntinėti, nes mieste galis
nusiipirkti, o prenumeratos pini-
gus aukojas Aidui.
Ilgametis Frigorifico Anglo
gyventojas ir nuolatinis Aido
skaitytojas Mykojas Žilinskas
taip pat atvyko i Săo Paulo ir
čia žada apsigyventi.

ISEJO NAUJAS RYTO ZUR- NALAS.

Jau išėjo iš spaudos naujas
Ryto žurnajas nr. 7. Žurnajas
įdomus, m d'liga parnk a ivai-
ri ir kiekvienam patartina nu-
sipirkti. Žurnala galima gau-
ti ir Aido redakcijoje.

LIETUVIŠKA MEKANIŠOS DIRBTUVE

Mūsų tautietis, Jonas Jen-
čius atsidares mekanikos dirb-
tuve Villa Zelinoje, Rua On-
ze 584 ir priima visokius meka-
niško darbo užsakymus: ūrak-
tus, durims spinas ir kitokius

Lietuviai visuomet turi kreip

tis i Lietuvos dirbtuve ir kiek-
viena nauja lieuvų iniciatyva
reikia palaikyti. Turime dary-
ti ir mes taip, kaip kitos tau-
tos daro: pirmoje eilėje — pa-
laikyti savuosius.
Krsp.

BAISI MISRIOJE LIETUVIU — RUSU SELMYNOJE TRA- GEDIJA.

Dar neišdijo iš lieuvų kolo-
nijos atminties, šturpi Jono
Krištolaičio tragedija, kaip Kriš-
tolaitis nužudė savo žmona, vai-
kus sužudė ir pats nusišovė.
Rugsėjo 30 d. S. Paulo laikraš-
čiai vėl paskelbė dar šurpesne
mišrios lietuvų — rusų šeimos
tragedija, Taubate rajone, Tu-
yutė gatvėje.

Rusas Simonas Lugetskij
prieš keilolika metų vedė liet-
vaitė Barbora Majakaite ar
Majoškaite su kuria sugyveno
3 vaikus: berniuka ir dvi mer-
gaites, kurie dabar turėjo 13,
12 ir 11 metų. Vyro sveikata
buvo pakrikusi, jis negalėjo
dirbti sunkaus darbo, tad par-
davinėdavo paveikslus. Dėl lig-
gos nekuri laika gulėjo ligoni-
nėje ir iš jos neseniai buvo išė-
jes. Rugsėjo 29 d. sugulus vi-
sai Lugetskij šeimai: motinai
ir vaikams, vyras gi negulė
ir visa laika rukė, matyt, jau
rengėsi prie baisaus darbo. O
apie 4 val. ryto, rugsėjo 30
d. Lugetskij 12 metų mergaitė
pradėjo beisti i kamynų duris
ir prašė pagalbos, sakydama,
kad tėvas nori juos visus iš-
duoti. Mergaitė verkdama mal-
davo pagalbos. Tačiau kaimy-
nai, nežūrint i tai kad mergai-
tė taip anksti bėdėsi i jų du-
ris ir verkdama jų šaukėsi, kad
gelbėtų, visai jos nepaklausė
ir užsidarė duris. Mergaitė
nerasdama paguodos, grizo i
savo namus ir verkdama puojė
ant motinos jau įavono gulnieio
lovoje. Ir čia pat ji, kaip ir jos
motina, broliukas ir sesulė,
mirė nuo tėvo rankos peilio 8
kirtų.

Išaušus rytui, Lugetskij na-
mas buvo uždarytas ir niekas
nesirodė. Kaimynai pastebėjo,
bet nekrepė dėmesio. Tik apie
12 val. dienos kaimynai pradė-
jo kalbėti, kad čia yra kas to-
kio nepaprasto. Pašaukė poli-
cija. Policija atvykusi, rado
duris uždarytas raktų iš lauko
pusės ir raktas pakįstas po du-
rimis. Simonas Lugetskis at-
likęs baisų darba, uždarinėjo

S. M. 5 d. spalį mėn. 20,30 val. „Săo Caetano“ salėje,
rua Perella, 156, Săo Caetano. Ivyks DESIMTASIS —
paskutinis L. K. Bendruomenės surengtų meno savai-
čių, spektaklis.
Dekados šilkinėgam ūdary mui bus pastatyta lietuviš-
ka, 3-jų veiksmų OPERA

„Didvyriai“.

Pakvietimų kreipkitės i Ben druomenės Vadovybe ir
dainininkus.

duris ir pabėgo, kurio policija
dabar ieško. Policija iėjusi vi-
dun, rado 4 lavonus: motina ir
3 vaikus. Visi jie nužudyti pei-
liu: motinai suvaryti 3 peilio
smūgiai kruvinėn, berniukui 12
vienaj mergaitėi 8, kitai 4 pei-
lio smūgiai.

Kas prie šitokio baisaus dar-
bo privedė, njeikas nežino, nes
ir pats piktadarys nesugautas.
Policija tyrinėja ir vėliau gal
but paaiškės. Yra manoma, kad
ir pats Simonas Lugetskis kur-
nors nusižudė. Lajkas viska
įšaiskins.

Mšrios lietuvų — rusų šei-
mos tragedija sukėė dideli su-
sijaudinima visame Sampauly
je.

Krsp.

NUO RED.: Atiduodant lai-
krašči spaudai, sužinota ir Si-
mono Lugetskio likimas; jis
ras.as prigėres upėė Tėte. Spė-
jama, kad jisai prigėrė pirm-
dieni po pietų, nes ant kranto
rastas vienas popietinis dūn-
raštis, kuriame buvo aprašyta
šioji tragedija. Jis matyti, dar
nemanė žudytis, bet paskaites
laikraštį, nusprendė ir sau pa-
daryti gala.

DEL SVETIMSALIŲ REGIS- TRACIJOS.

Aido redakcija daugelį
lietuviams padėdavo parengti
dokumentus išimti sveim-
šalių knygute. Anksčiau šitas
darbas istaigose vyko greitai
: Tačiau,
pradėjus keisti sveimšalių re-
gistracijosi statyma, ji paplidy-
ti ir taisyti, užtrunka ilgai iš-
gauti knygute. Dėl tos priežas-
ties, redakcija daugiau nebeuži-
ma šiuo — tarpininkavima,
nes daugelis mano, kad knygute
užtrunka dėl tarpininko kai-
tės. Kuomet tuo tarpu, kas lie-
čia tarpininka, parengti doku-
mentus ir iduoti i policija, yra
atliakta. Tad pranešame visų ži-
nėjai, kad šiuo reikau Aido re-
dakcija nebeatarnaus.

PADEKA.

Visiems, vienokiu ar kito-
kiu būdu, prisidėjusiems prie
suruošimo rugsėjo 21 d. VA-
KARO su loterija, o taip pat
skaitlingiems dalyviams, ta-
riame nuosirdų lieuviška Ačiu.

Ypatinai ši syki miela mu-
ms pareikši giliausia padėka
p. Jonui Petrauskui už gražias
ir brangias dovanas, kurios su-
dare Loterijos pagrinda, taip
pat už didele pagalba bufeto or-
ganizavimui;

Atskiras ačiu pp. Dambraus
kų šeimai už dovanas Loteri-
jai bei bufetui ir uolų pasidarb-
vima prie Loterijos bei kaspių
sėgiojimo;

Labai ačiu bufeto rengėjoms
bei tvarkytojoms: pp. Zejzenei,
Girčienei, Mde. Verai; jų uo-
liems padėėjams: pp. Julijai Za-
lai ir P. Putaičiui;

Ačiu p. P. Dudaj už pasidar-
bavima prie loterijos ir kas-
pynų sėgiojimo;

Ačiu p. J. V. Užekai, ponijai
Maksienei, pp. Hugo, Ci-
rinui, Vanatko, Rusų Centruj už
dovanėles loterijai
— p. Lebedevui už majonų

svečių pastikdima ir kasininko
pareigų ėjima.

Ačiu visiems.

L.B.S. „Vilnis“

Vajdbya.

Rio de Janeiro.

L.B.S. „VILNIS“ VISUOTI- NAS SUSIRINKIMAS.

Siuo skebjame L.B.S. „Vil-
nis“ narių žiniai, kad Sąjungos
visuotinas susirinkimas ivyks
spalį 27 d. (sekmadieni), 3 v.
po piet, rua Senador Dantas
121. — Rio de Janeiro.

Sykiu ispėjame ir prašome
narių, kad iki visuotino susiri-
kimo susitvarkytų su nario mo-
kesniu, kadangi šios pareigos
neatlikimas gali būti kliutim
sprendžiamam balsui.

Kvietiame taip pat visus ki-
tus lietuvius isirašyti Sąjun-
gos narius, imokant 3 mil-
istojamojo mokesnio ir 2 mi-
mėnesinio; naujieji nariai bus
pristatyti patvirtinti visuoti-
nam susirinkimui.

Visuotinas susirinkimas eis
šia darbo tvarka:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo rinkimai;
3. Vajdbybos pranešimas apie
nuveiktus darbus ir kasos sto-
vi;
4. Revizijos komisijos pra-
nešimas;
5. Diskusijos prie abiejų pra-
nešimų;
6. Naujų narių priėmimas;
7. Naujos vajdbybos rinkimai;
8. Sumanymai;
9. Susirinkimo uždarymas.

L.B.S. „Vilnis“

Vajdbya —

Rio de Janeiro.

RENGIASI PARDUOTI MO- KYKLOS ANMUS.

Labai susirūpine yra Parque
das Nacoes lieuviai, kaip suži-
noje, kad Lietuvių Sąjunga Bra-
zilijoje rengiasi parduoti Par-
que das Nacoes lietuvų mo-
kyklos rūmus, kuriuos visi sta-
tė, kuriems visi aukojo sunkiai
uždribtus reišus. Pirkėjai jau
vedžiojami ir su jais tarjamasi.
Parkietis.

BUS DAUG ZINIŲ IS LIETU- VOS.

Kitos savaitės Aide bus daug
žinių iš Lietuvos. Nepraileiskite
Aido nei vieno numerio.

SAUKIAMI IDENTIFIKUOTIS

Ateinančią savaitę šaukiami
svetimsaliai identifikuotis, ku-
rie turi numerius:

SPALIŲ

- 7 d. nuo 64.951 iki 65.050
- 8 d. nuo 65.051 iki 65.150
- 9 d. nuo 65.151 iki 65.250
- 10 d. nuo 65.251 iki 65.350
- 11 d. nuo 65.551 iki 65.450
- 12 d. nuo 65.451 iki 65.550.

PARDUODAMAS ZEMES SKLYPAS.

Labai geroje vietoje Parque
das Nacoes lietuvu ir kitu eu-
ropiečių apgyventame rajone,
ant gatvės kampo parduoda-
mas žemės sklypas, kur tin-
ka, pasistačius namus, bile ko-
kiam bizniui. Teirautis dėl są-
lygu Aido redakcijoje.

REIKALINGA DARBININKU

Reikalingi darbininkai i ka-
bidų fabriką, Rua da Graca 607
Uždabnis geras. Teirautis ten
pat.

SKAITYKITE IR PLATINKITE L. AIDA BRAZILIJOS.

PARDUODAMI NAMAI IR KRAUTUVE.

Dėl labai rimtų priežasčių
parduodami 2 namai: abu įren-
gti dėl krautuvės, kuri viena-
me veikia krautuvė, labai ge-
roje vietoje, su didele fregoni-
ja, parduodami atskirai arba
abu kartu. Namai ir sklypai
mokėti, krautuvė veikia jau
labai senai ir plačiai išvysty-
ta. Parduodama labai pigiai.
Dėl sąlygų teirautis Rua da
Mooca, 1721. Kas nupirks, tas
nesigailės. Tokių progų retai
pasitaiko. Namai irengti mo-
derniškai, garažas taip pat
yra.

SEKMADIENIAIS BUDA OF JA UZDARYTA.

Aido redakcija kuri laiką
sekmadieniais bus eždaryta.

PAPELARIA PAN AMERICANA

Siulo visoms lietuvų krautu-
vėnims savo išdirbinio gėsiuvinus
mokykloms labai geromis sąly-
gomis. Taip pat galima pirkti
fabriko kaina paitėlių, rašalo
ir kitų rašonių reikmenų. Galima
pirkti ir ant duplicatų — ilg-
niam laikui išsimokėti.

KALENDORIAI 1941 METUI

Pan-Americana spautuvė R. da
Mooca, 1721, turi labai gražių
sieninių kalendorių 1941 metams
Kiekvienas lietuvis biznieriuis
anksto turi užsakyti sau kalen-
dorių, nes užsakymai jau priima-
mi.

Be to, papelarijoje galima gau-
ti geriausios popieros maisto pro-
duktams vieloti.

Parduadama su dideje nuo-
laida mašina Singer didumo
31x15 su motorų ant keturių
ungių visai nauja.

Tinkama siuti storiems ir
ploniems rubams. RUA DAS
SAUDADES n.o 16 V. BELLA
Omnibus V. Zelina

PAIESKO BROLIO

Adonas Laukšas paieško broli
Jona Cizanauską. Kas apie ji
žinoite bei paties brolio praau
atsiliepti šiuo adresu: A. Lauk-
šas. Fazenda Campestre, União
L. M.

NUO RED.: Vienas Jonas
Cizanauskas gyvena Campinas
mieste, Rua Luzitania, 1149.

MASINA SINGER.

Parduodama siūvama maš-
ina „Singer“ 31-15, vartota
bet gerame stovyje. Kaina pigi
Teirautis, Av. Zelina, 46. V.
Zelina.

TEISINGIAUSIA informuo-
ja apie pasaulio ivykų eigą ir
paduoda žnias iš Lietuvos a-
pie ivykius „Lietuvių Aidas
Brazilijoje“.